

ကျိန်စာသင့်နေသော မြန်မာ့စွမ်းအင်

ဝင်းအောင် ရွှေကန်(၆)

မြန်မာနိုင်ငံသည် တောတောင်ရေမြေသဘာဝနှင့် သံယံ ဇာတ သဘာဝအရင်းအမြစ်များက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှီ တင်းနေထိုင်ကြသောဒေသခံ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို လက်ရှိ နအဖ စစ်အစိုးရလက်အောက်တွင် ကြီးမားသော မက်လုံးများ ပေးလျက်ရှိပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓိက စီးဆင်းနေသော ဧရာဝတီမြစ်၊ စစ်တောင်းမြစ်၊ သံလွင်မြစ်တို့ကိုလွှမ်းမောဘွယ်ရာတောင်တန်းကြီးများဖြစ်သော ရခိုင်ရိုးမ၊ ပဲခူးရိုးမ၊ ရှမ်းရိုးမနှင့်မြောက်ဖက်စွန်းတွင် ဆီးနှင်းများဖြင့်ဖုံးလွှမ်းနေသော ဒါကာဘိုရာဇီတောင်များက

ဝန်းရံလျက်ရှိပြီး ၎င်းတောင်သည်အရှေ့တောင်အာရှတွင် အမြင့်ဆုံးတောင်ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရယူပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းဦးဆောင်သော မဆလ အစိုးရ လက်အောက်သို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင်လုံးလုံးကြီးကျရောက်ခဲ့ပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးအမြတ်ထုတ်မှုများ စီးပွားရေးအလွဲသုံးစားလုပ်မှုတို့ကြောင့် ၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် ကျောင်းသားများနှင့်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များဦးဆောင်သော ပြည်လုံးကျွတ်လူထုဆန္ဒပြ အရေးအခင်းကြီးပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ၁၉၈၈- စက်တင်ဘာ ၁၈ရက်နေ့တွင်စစ်တပ်မှအာဏာသိမ်းခဲ့ပြီး ယနေ့ထိတိုင် အာဏာလုပြီးတိုင်းပြည်ကို နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများနှင့် ဒေသခံဘိုးဘွားပိုင်သံယံဇာတ ပစ္စည်းများအား အလွဲသုံးစားထုတ်လုပ်မှုများမှရသော အရင်းအနှီးများဖြင့် စစ်တပ်အင်အားတိုးချဲ့ကာ ဗိုလ်ကျဖိနှိပ်လျက် ရှိပေသည်။

ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းတဖြည်းဖြည်းမြင့်တက်လာပြီးနောက် မြန်မာစွမ်းအင်အရင်းအမြစ် များဖြစ်သော၊ ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့၊ မီးသွေးနှင့်ကျောက်မီးသွေးတို့သည်လည်းအရေးကြီးသော မြန်မာ စွမ်းအင် ကဏ္ဍတွင်ပါဝင်လာပေသည်။ ၁၈၈၇ခုနှစ်မှစပြီး မြန်မာရေနံရှာဖွေရေး (ဘီအိုစီ)မှလုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် မြန်မာ ရေနံရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းများကို၁၉၈၅တွင် မဆလအစိုးရကစွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန (အမ်အိုအီး)ဟု ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တဖန် နအဖစစ်အစိုးရက၁၉၈၉ခုနှစ်တွင် အမ်အိုအီးအား စွမ်းအင်စီမံကိန်းဌာန (အီးပီဒီ) အောက်ရှိ မြန်မာရေနံနှင့်သဘာဝ ဓါတ်ငွေ့စီမံကိန်းအဖွဲ့ (အမ်အိုဂျီအီး)၊ မြန်မာ့ရေနံဓါတ်တူးစီမံကိန်း (အမ်ပီအီး) နှင့် မြန်မာရေနံဓါတ်ထုတ်ကုန်စီမံကိန်း (အမ်ပီပီအီး)တို့ဖြင့် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ယခုအခါစွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ မြန်မာရေနံနှင့်သဘာဝ ဓါတ်ငွေ့စီမံကိန်းအဖွဲ့ (အမ်အိုဂျီအီး) မှ ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့အခန်းကဏ္ဍများကို လက်ဝါးကြီးအုပ်တာ ဝန်ယူလုပ်ဆောင်လျက်ရှိပေသည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ တခြားနိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးစီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်သော ဟိုက်ဒရိုကာဘွန်နှင့်ဆိုင်သော အခန်းကဏ္ဍများကို မြန်မာ့ရေနံဓါတ်တူးစီမံကိန်း(အမ်ပီအီး)က တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည် ။ အမ်ပီအီး သည် ချောက်သံပုံရာကန်နှင့် သံလျင်တောက်လျှောက်တို့တွင် သန့်စင်စက်များ မြေဩဇာပင်များ၊ မီသ နောပျိုးပင်များနှင့် တခြားဆက်စပ်သောပံပိုးမှုများကိုဆောင်ရွက် လျက်ရှိပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားဖြစ်စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုသည် နှစ်ဆယ်ရာစု ဒုတိယပိုင်း စွမ်းအင်ရရှိနိုင်မှု ပမာဏနှင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်မှုပမာဏတို့ကြောင့်လျော့နည်းလာခဲ့ရသည်။ ၎င်းအပြင် အလားတူစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ကျောက်မီးသွေး၊ ရေနံနှင့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်တို့မှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရပြီး နောက်နိုင်ငံစီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများတွင် အင်မတန်မှသေးငယ်သောအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ နှင့် ၁၉၈၀ အစောပိုင်းရေနံဈေးတိုးမြှင့်ရန် နိုင်ငံခြားသို့ရေနံတင်ပို့သည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော (အိုပက်)၏ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုနောက်ပိုင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရေနံပျက်ကပ်နှစ်ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖူလုံမှုကို ထိခိုက်မှုမရှိသလောက်ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော်ငြားလည်း ၁၉၈၈ခုနှစ်စက်တင်ဘာလတွင် အာဏာသိမ်းယူခဲ့သောစစ်အစိုးရ သည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကိုစတင်သုံးစွဲမှုနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍအတော်များများတွင် နိုင်ငံခြား တိုက် ရိုက်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများကိုခွင့်ပြုလိုက်သောကြောင့် အစိုးရပိုင်စီးပွားရေးစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်သည့်အခါတွင် စွမ်းအင်စီးပွားရေးမှာအလျင်အမြန်မြှင့်တင်လာခဲ့သည်။ ဗဒတ်သစ်မြန်မာနိုင်ငံ ၏ အဓိကစီးပွားရေးတိုးတက်မှုမှာ မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းမုတ္တမပင်လယ်ကွေ့တွင် ၉၀ ကီလိုမီတာကျယ်ဝန်းသော ရတနာသဘာဝဓါတ်ငွေ့သိုက်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းနှင့် လောင်စာ ဆာလောင်နေသော အိမ်နီးချင်းထိုင်းနိုင်ငံသို့ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းတည်ဆောက်ပြီး ဓါတ်ငွေ့ရောင်းချခြင်းတို့ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းစီမံကိန်းမှာ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်မြန်မာနိုင်ငံကြား နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကြာ ဓါတ်ငွေ့တင်ပို့မှုသဘောတူစာချုပ်ကို ၁၉၉၄ စက်တင်ဘာလတွင်သဘောတူချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ဓါတ်ငွေ့ပမာဏမှာ ၉ဒသမဂ္ဂ ထရီလီယံကုဗပေဖြစ်ပြီး နအဖစစ်အစိုးရအတွက် အနည်းဆုံးဝင်ငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း၈၀၀၀ရရှိမှာ ဖြစ်သည် ဟုခန့်မှန်းထားကြပေသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များမှစတင်၍ ဓါတ်ငွေ့တင်ပို့ရောင်းချမှုမှ ရရှိသည့်ဝင်ငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း၂၅၀၀ကျော်အထိ တိုးမြှင့်လာပြီး၊ ဤဝင်ငွေသည် နိုင်ငံစုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ လေးဆယ်နှစ်ရာခိုင်နှုန်းကျော် အထိဖြစ်လာခဲ့ပေ သည်။

၎င်းအပြင်ရခိုင်ကမ်းလွန်ဒေသ အဝမ်း၊ အေသရီးလုပ်ကွက်မှ ထွက်ရှိလာမည့်ဓါတ်ငွေ့ပမာဏမှာ အနည်းဆုံးကိုးဒသမတစ် ထရီလီယံကုဗပေရှိနိုင်ပြီး၊ နအဖစစ်အစိုးရအတွက်ဝင်ငွေမှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အတွင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းနှစ်သောင်းလေးထောင်ကျော်ရရှိမှာဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသဘာဝဓါတ်ငွေ့အား မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းအမှောင်ထုဖုံးလွှမ်းနေသော မြန်မာလူမျိုးများကိုလျစ်လျူရှုကာ သန်းပေါင်းများစွာသော တရုတ်လူမျိုးများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ကိုးရာကိုးဆယ်ကီလိုမီတာရှည်လျားသောပိုက်လိုင်းကြီးများဖြင့် တင်ပို့ရောင်းချမှာဖြစ်ပါသည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် တရုတ်နိုင်ငံသည် အာဖရိကတိုက်နှင့်အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ရေနံများကိုသဘောတူဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ကျောက်ဖြူမြို့အထိ သယ်ယူပြီး၊ ၎င်းမှတဆင့်ဓါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းဖြင့်အပြိုင် ရေနံပိုက်လိုင်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်၍ ယူနန်ပြည်နယ်သို့သယ်ယူမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဤ ကဲ့သို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း နှစ်ထောင်ငါးရာကုန်ကျခံမည် ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းတည်ဆောက်ရာတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ မကွေးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းတို့ကိုဖြတ်ကျော်ကာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းထိတိုင်အောင် ၉၉၀ ကီလိုမီတာရှည်လျားသော ပိုက်လိုင်း တည်းဆောက်ရာ တလျှောက်လုံး အနီးတဝိုက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော မြို့နယ်ကျေးရွာများ၏အနာဂါတ်မှာ မတွေးဝံ့စရာကြောက်စရာကောင်းလှပေသည်။ ပိုက်လိုင်းတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပိုက်လိုင်းလုံခြုံရေးအတွက် စစ်တပ်အင်အားတိုးချဲ့ချထားလာသည်နှင့်အမျှ ၎င်းပိုက်လိုင်းဖြတ်သွားရာ ၅-၈ကီလိုမီတာတဖက်တချက်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော ဒေသခံတိုင်းရင်းလသားများအား လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှု၊ သဘာဝအပင်များခုတ်လှဲမှု၊ ဒေသခံများပိုင်ဆိုင်သည့်လယ်ယာမြေများ အသိမ်းခံရမှု၊ အတင်းအဓမ္မနေရာ

ပြောင်းရွှေ့မှုများနှင့် အတင်းအဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှုများ၊ အငြင်းပွားမှုများ၊ ဒေသခံအမျိုးသမီးများ အပေါ်မတရားအနိုင်ကျင့်မှုများ မှ မလွဲမသေရှောင်ရှား၍မရသောဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်မိမ့်မည်။

နာမည်ဆိုးဖြင့်ကျော်ကြားခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ ခြောက်ဆယ်သုံးကီလိုမီတာ ရှည်လျားသော ရတနာရဲတံခွန်ခါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်းသည် ခါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းလုံခြုံရေးနှင့်တည်ဆောက်ရေးအတွက် စစ်တပ်အင်အားတိုးချဲ့ရာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှု၊ ပိုက်လိုင်းသွားရာလမ်းတလျှောက်ရှိ သဘာဝအပင်များခုတ်လှဲမှု၊ ဒေသခံများပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်ယာမြေများ အသိမ်းခံရမှု၊ အတင်းအဓမ္မနေရာပြောင်းရွှေ့မှုများနှင့် အတင်း အဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းမှုများ အငြင်းပွားမှုများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ခါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်းအား စစ်တပ်အင်အားအသုံးပြုကာ ဒေသခံများအား ၁၉၉၈ ခုနှစ်ဇူလိုင်လ တစ်ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ရန်စေခိုင်းခဲ့သည်။

၎င်းအပြင် ဤစီမံကိန်းမှရရှိသောနိုင်ငံခြားဝင်ငွေများသည် နအဖစစ်အစိုးရအဖို့ စစ်တပ်အင်အား တိုးချဲ့ရေးနှင့် ပြည်တွင်းတိုင်းရင်းသားများကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ရေးအတွက်သာအဓိကဖြစ်လာပေသည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင်ထိုင်းနိုင်ငံမှ သဘာဝခါတ်ငွေ့ရောင်းချရရှိသောပထမလက်ငင်းငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းတစ်ရာထဲမှ သန်းလေးဆယ်ကိုရရှိရန်အတွက် အိမ်အိုင်ဂျီ ၂၉တိုက်လေယာဉ် ၁၀စင်းဝယ်ယူရန်ရုရှားအစိုးရအား လက်ငင်းပေးခဲ့သည်။ စုစုပေါင်း ၎င်းတိုက်လေယာဉ်များဝယ်ယူရန် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၁၃၀သန်း သုံးစွဲခဲ့သည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင်စွမ်းအင်လုံခြုံရေးသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် အဓိက ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်သော တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံမှာစွမ်းအင်ရရှိရေးအတွက် ဒေသတွင်းပြိုင်ဆိုင်မှုများ ကြီးထွားလာပေသည်။ စွမ်းအင်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ကဏ္ဍများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတွင်လည်း ကိုရီးယား၊ ရုရှား ၊ တရုတ် အပါအဝင်အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံများနှင့် ဘင်းစတက်စ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများပိုမိုပါဝင်လာကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၀၀ခုနှစ်မှစ၍ အာရှပစ္စိတ်ဒေသအတွင်း သဘာဝခါတ်ငွေ့ကို ပိုက်လိုင်းဖြင့် တင်ပို့ရောင်းချသော အဓိကနိုင်ငံဖြစ်လာပေသည်။ ၎င်းအပြင်ဘင်းစတက်စ်ခေါ် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ နည်းပညာနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့အစည်းကြီး၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍကို တာဝန်ယူထားပြီး၊ အာစီယံနိုင်ငံများအတွင်းရှိ အာစီယံဒေသအတွင်း သဘာဝခါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းနှင့်လျှပ်စစ် စွမ်းအင်စီမံချက်များကိုအဓိကတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာပြည်သူ လူထုတစ်ရပ်လုံးမှာ အမှောင်ဆင်းရဲတွင်းထဲမှ မရုန်းထွက်နိုင်ဘဲရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် စွမ်းအင်ကို ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏လိုအပ်ချက်အပေါ် စနစ်တကျမူဝါဒ မရှိနေသေးသမျှ လောင်စာစွမ်းအင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်လက်ပြီး အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်အုံးမည် မဟုတ်ပေ။

ဒဂုံအင်တာနေရှင်နယ်ကုမ္ပဏီသည် ရွှေသဘာဝလုပ်ကွက်တွင် အဓိကရယ်ရာပိုင်ဆိုင်ထားသည့် အားလျော်စွာ နအဖစစ်အစိုးရအား ကူညီပံ့ပိုးမှုနှင့်ဆက်ဆံရေးတောင့်တင်းခိုင်မာလာခဲ့ပေသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် နအဖစစ်အစိုးရအား စစ်လက်နက်စက်ရုံတည်ဆောက်ရေးနှင့် နည်းပညာအကူအညီ လုပ်ငန်းများအတွက် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၃၃သန်းတန် ပစ္စည်းကရိယာများကို တရားမဝင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ပြီးထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ၎င်းကိစ္စအားကိုရီးယားအစိုးရကတရားမဝင်လက်နက် ကုန်ကူး တင်ပို့ရောင်းချခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်ဆိုသော်လည်း၊ ဒေဂူးဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အား ကိုရီးယား တရားရုံးတွင် မပြောပလောက်သောဒဏ်ငွေရိုက်ပြီးသာ အမှုကိုအပြီးသတ်စေခဲ့သည်။

ကမ္ဘာအကြီးဆုံး ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဖြစ်သောအိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပြီးခဲ့သောဆယ်စုနှစ်လောက်က နအပ စစ် အစိုးရအားဆန့်ကျင်လာခဲ့သော်လည်း ၂၀၀၄ ခုနှစ်အစောပိုင်းလောက်မှစတင်၍ ရခိုင် ရွှေ့သဘာဝ လုပ်ကွက်မှ ဓါတ်ငွေ့တင်သွင်းနိုင်ရေးအတွက်၊ နအပစစ်အစိုးရအားစစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ စစ်သုံး ရဟတ်ယာဉ်များ၊ မော်တာများ၊ လေယာဉ်ပစ်လက်နက်များ၊ တင့်ကားများကိုဆက်တိုက်ပံ့ပိုး ရောင်းချ ခဲ့ပေသည်။ ၎င်းနည်းတူ တရုတ်အစိုးရသည်လည်းမထူးမခြားနားပေ။ ၂၀၀၇ခုနှစ် မြန်မာအရေးအား ကုလ သမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင်ဆွေးနွေးရာ၌ ဗီတိုအာဏာသုံးပြီး နအပအစိုးရအားအကာအကွယ် ပေးခဲ့ သည်မှာ ပိုပြီးပေါ်လွင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှစွမ်းအင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ရယူရန် ပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ကြီးထွားရသည်နှင့်အမျှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းနေထိုင်ကြသော မြန်မာလူထုများမှာမူ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လောင်စာကိုအဆမတန် ဈေးကြီးပေးပြီး ဝယ်ယူသုံးစွဲရန်မလွယ်လှပေ။ မြန်မာနိုင်ငံနေရာအနှံ့အပြားတွင်လည်း လျှပ်စစ်မီးများကို ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း ရှင်များထံမှ ဈေးနှုန်းအဆမတန်ပေးပြီး ဝယ်ယူသုံးစွဲရသောအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သော ၂၀၀၇ ခုနှစ်ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးသည်ပင်လျှင် လောင်စာဆီကုန်ဈေးနှုန်း အဆမတန်မြင့်တက်ရာမှ အစပျိုး၍ လူမှုစီးပွားအကျပ်အတည်းများကို ဖြေရှင်းပေးရန်တောင်းဆိုခဲ့သော လူတန်းစားပေါင်းစုံပါဝင် သည့်လူထုအုံကြွမှုကြီးဖြစ်ပေသည်။ ၂၀၀၆ခု နှစ်အထိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများအလိုက် လူတစ်ဦးချင်း လျှပ် စစ်ဓါတ်အားသုံးစွဲမှုမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းနေ့စဉ်အသုံးပြုသော လျှပ်စစ်စွမ်းအင် မှာ သုံးမီဂါဝပ်သာဖြစ်ပြီး၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် (၁၄)ခုအနက် အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ကမ္ဘာစွမ်းအင်အဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်သောစာရင်းဇယားအရ ၂၀၀၆ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံရှိလူဦးရေ ၄၆ သန်း ခန့်သည် လျှပ်စစ်မီးမရှိပဲ နေထိုင်လာခဲ့သူများဖြစ်သည်။

၁၉၅၁ခုနှစ်တွင်အစိုးရက အကြီးဆုံးလျှပ်စစ်ဖြန့်ဝေရေးဘုတ်အဖွဲ့ (အီးအက်စ်ဘီ) ကိုဖွဲ့စည်းပြီး၊ စွမ်းအင် စနစ်ကိုနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ခုနှစ်တွင် အီးအက်စ်ဘီအား မြန်မာလျှပ်စစ် ဓါတ်အား စီမံကိန်း(အမ်ပီပီအီး) အဖြစ်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး၊ ယခုစွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ၏စွမ်းအင် စီးပွားရေးကိုလက်ခါးကြီးအုပ်ချုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၇ ခုနှစ်အလယ်ပိုင်းအထိ အကြီး ဆုံး စွမ်းအင်ဌာန ၁၀ ခုမှာ ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ လှော်ကား၊ အလုံ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ၊ သာကေတ လျှပ်စစ်စွမ်းအားပေးစက်ရုံ ၊ ရွာမရေနံဓါတ်ငွေ့ တာဘိုင်၊ ပဲခူးတိုင်းအတွင်းရှိ ဓါတ်ငွေ့တာဘိုင်၊ မန္တလေးတိုင်းရှိ ပေါင်းလောင်းရေအားလျှပ်စစ်၊ ကယားပြည်နယ်ရှိ ဘီလူးချောင်းရေအားလျှပ်စစ်၊ ရှမ်းပြည် နယ်ရှိ တိုက်ကျို၊ မကွေးတိုင်းရှိ မုန်းချောင်းရေအားလျှပ်စစ်၊ ရောဝတီတိုင်းရှိ မြန်အောင် ဓါတ်ငွေ့တာဘိုင်တို့ ဖြစ်ပြီး၊ စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်သည့်လျှပ်စစ်စွမ်းအား မီဂါဝပ်ပေါင်း တစ်ထောင်နှစ်ရာကျော်ထုတ်လုပ်နိုင်ပေ သည်။ ၎င်းအပြင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ-၂၀၀၆ခုနှစ်အတွင်း တည်ဆောက်ခဲ့သောတိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အသီးသီးရှိ ရေ အားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းပေါင်း (၁၅)ခုမှလည်း လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပမာဏ မီဂါဝပ်ပေါင်း ၁၉၀၀ကျော်ထုတ်လုပ် နိုင်ရန် တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။

သံလွင်မြစ်တလျှောက်တွင် တည်ဆောက်လျက်ရှိသော တာဆန်းရေကာတာနှင့် ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းအပါအဝင်၊ တခြားသောစီမံကိန်းများမှလျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပမာဏ၁၆၀၀၀မီဂါဝပ်ထုတ်လုပ်နိုင် မှာဖြစ် ပြီး၊ ၎င်းလျှပ်စစ်စွမ်းအားများကို တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့တင်ပို့ရောင်းချသွားမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤစီ မံကိန်းကြောင့် ဒေသခံလူထုသိန်းသန်းချီပြီး နေရာပြောင်းရွှေ့မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့်အပြင်၊ လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်ဆီးမှုများ၊ ဇီဝသက်ရှိမျိုးစေ့ပြုန်းတီးမှုများ မလွဲမသေ

ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု သံလွင်ရေကာတာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က ဤစီမံကိန်းအား ဆန့်ကျင်လျက်ရှိပေသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင်အဓိကကုမ္ပဏီများမှာ ထိုင်းနိုင်ငံမှ အီးဂဲလ်နှင့် အမ်ဒီအိတ်စ် ကုမ္ပဏီများဖြစ်ပြီး၊ တရုတ်နိုင်ငံမှ ချိုင်းနိစ်ဆီဇူဘိုနှင့် ဆီနိုဟိုက်ဒရိုကုမ္ပဏီများမှာ လက်ဝါးကြီးအုပ်ချုပ်ကိုင်ထားပေးသည်။ ၂၀၀၇ခုနှစ် အထိစီမံကိန်းပေါင်း၄၁၇ ခုကိုအဓိကရင်းနှီးမြုပ်နှံသောနိုင်ငံများမှာ ထိုင်း၊ စင်္ကာပူ၊ မလေးရှားနှင့် အင်္ဂလန် နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ၂၀၀၆ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်ပမာဏကို ၁၁၄၀ မီဂါဝပ်ဟု အစိုးရပိုင်သတင်းဌာနများမှ ဖော်ပြခဲ့သော်လည်း ၎င်းတွင်ကျေးလက်ဒေသ လျှပ်စစ်မီးများ ရရှိရေးစီမံကိန်းများမပါဝင်ခဲ့ပေ။

အထက်ပါ အချက်အလက်များကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍသည် ပြည်တွင်း စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်ကို ဖူလုံလုံဖြည့်စွက်နိုင်မည့် အနေအထားတွင်ရှိခဲ့သော်လည်း၊ လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေသော နအဖစစ်အစိုးရ၏ ကိုယ်ပိုင်အကျိုးအမြတ်ထုတ်ယူမှု၊ နိုင်ငံစီးပွားရေးကိုအလွှဲသုံးစားလုပ်မှု၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူများအားအကျိုးရှိစေမည့် ပေါ်လစီမူဝါဒများမထားရှိခြင်း၊ စစ်အာဏာရှင်စနစ်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် သူတို့၏ယန္တရားတွင်အဆမတန် သုံးစွဲခြင်းတို့ကြောင့်တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့်လျှပ်စစ်စွမ်းအား သုံးစွဲနိုင်မှုကဏ္ဍများသည် တစတစပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ပေသည်။ တိုင်းရင်းဒေသအသီးသီးတွင်ချက်ချင်းပြုတ်ရေးနှင့် မီးရရှိရေးအတွက် ထင်း၊ ကျောက်မီးသွေးနှင့် ဖယောင်းတိုင်၊ မီးခွက်များသည်မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဈေးနှုံးမြောက်များစွာပေး၍ ရှာဖွေဝယ်ယူရသော ပစ္စည်းများဖြစ်လာပေသည်။ ဤကဲ့သို့သံယံဇာတ ပေါ်ကြွယ်ဝသည့်မြန်မာနိုင်ငံတွင်နေထိုင်ကြသော မြန်မာနိုင်ငံသားများနှင့် တိုင်းရင်းလူမျိုးစုအသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ဘိုးဘွားပိုင်သံယံဇာတ အရင်းအမြစ်များအား မိမိတို့၏ဆန္ဒတစ်စုံတရာမပါပဲ ကိုယ်ကျင့်တရားကင်းမဲ့သော နိုင်ငံတကာကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် နအဖစစ်အုပ်စုတို့ပူးပေါင်း၍အမြတ်ထုတ် ဂုတ်သွေးစုပ်ယူနေသည်ကို စစ်အာဏာရှင်စနစ်၏ သေနတ်ပြောင်းဝအောက်တွင် ခေါင်းငုံ့နေရပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မူလရေနံပိုင်ဆိုင်မှုသည် ရေနံစည်ပေါင်း သန်းပေါင်းသုံးထောင်ရှိခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ရေနံမြေများ၏ ရေနံထုတ်လုပ်မှုသက်တမ်းမှာ အလွန်အမင်းကြာရှည်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် လက်ရှိရေနံပိုင် ဆိုင်မှုပမာဏမှာ သန်းပေါင်းတစ်ထောင်နီးပါးသာကျန်ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ပြည်ရှိ သဘာဝဓါတ်ငွေ့သည် နောင်အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အလိုငှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော သဘာဝသံယံဇာတ အရင်းအမြစ်ကုန်ကြမ်းတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့တန်ဖိုးကြီးမားလှသော သံယံဇာတပစ္စည်းများကား လက်ရှိစစ်အစိုးရ၏ ၎င်းတို့အာဏာတည်မြဲရန်အလိုငှာ သင့်လျော်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများမရှိဘဲ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ အတိုင်းအဆမရှိရောင်းချခြင်းဖြင့် ပြည်သူတို့ထံ၌ အကျိုးအမြတ် တစ်စုံတရာမျှမကျန်ရစ်ခဲ့ဘဲ အချိန်တိုအတောအတွင်းမှာပင် ကုန်ဆုံးသွားရတော့မည် ဖြစ်ပေသည်။

အကယ်၍ လက်ရှိ နအဖစစ်အစိုးရသည် ပြည်သူလူထုအကျိုးအမြတ်အတွက် စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲမည်ဆိုပါလျှင် ယခုလက်ရှိတူးဖော်နေသော ရခိုင်ပြည်ရှိ သဘာဝဓါတ်ငွေ့သိုက်သည် အလွန်တရာမှ အသုံးဝင်သော စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဖော်ပြရမည်ဆိုပါလျှင် ရခိုင်ကမ်းလွန်အတွင်း၌ တူးဖော်လျှက်ရှိသော လုပ်ကွက်(A-1,3)မှထွက်ရှိမည့် ဓါတ်ငွေ့ပမာဏမှာ ကိုးဒသမတစ်ထရီလီယံ ကုဗပေထွက်ရှိပေမည်။ ဤသဘာဝဓါတ်ငွေ့စွမ်းအင်ကို လျှပ်စစ်စွမ်းအင်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုမည်ဆိုပါက အာရှဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးနိုင်ငံများတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား တစ်မီဂါဝပ်သည် အိမ်ထောင်စုပေါင်းသုံးထောင်အတွက် ၂၄နာရီပတ်လုံးလျှပ်စစ်စွမ်းအားကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေကိုသန်းပေါင်းခြောက်ဆယ်ဟု သတ်မှတ်မည်ဆိုပါက မြန်မာတနိုင်ငံလုံး၌ ခန့်မှန်းခြေ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၅ သန်းခန့်ရှိပေမည်။ ထိုအိမ်ထောင်စု၁၅သန်းအား လျှပ်စစ်ဓါတ်အားတရက်လျှင်

၂၄နာရီပတ်လုံးပေးဝေမည်ဆိုပါက တရက်လျှင်လျှပ်စစ်ဓါတ်အားမီဂါဝပ်ပေါင်း၅၀၀၀ခန့်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ပမာဏ တစ်ထောင်မီလီယံကုဗပေသည် လျှပ်စစ်စွမ်းအား ၅၀၀၀မီဂါဝပ်ထုတ်ပေးနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ကမ်းလွန်ဒေသမှထွက်သော သဘာဝဓါတ်ငွေ့ပမာဏ ကိုးဒဿမတစ် ထရီလီယံကုဗပေသည် မြန်မာတနိုင်ငံလုံးအားလျှပ်စစ်ဓါတ်အား ၂၄နာရီပတ်လုံးကို ရက်ပေါင်း ၉၁၀၀သို့မဟုတ် နှစ်ပေါင်း၂၄ နှစ် ဆက်တိုက် အလျှံအပယ်ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ပေမည်။ ရခိုင်ပြည်အတွင်းရှိ လူဦးရေလေးသန်းခန့်ကို လျှပ်စစ်ဓါတ်အားဖြန့်ဖြူးပေးမည်ဆိုပါက အိမ်ထောင်စုပေါင်း တသန်းအတွက် နှစ်ပေါင်း ၃၆ ကျော် ဆက်တိုက်အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါသော်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသော တိုင်းသူပြည်သားအသီးသီးတို့မှာ မိမိတို့ဘိုးဘွားများ ပိုင်ဆိုင်သော သဘာဝသယံဇာတ ပစ္စည်းများကို ခံစားသုံးစွဲပိုင်ခွင့်မရသည့်အပြင် ၎င်းတို့ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်မှုများကိုသာ ဆက်လက်၍ ခါးသီးစွာခံစားနေကြရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤလောင်စာ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များသည် နအဖစစ်အုပ်စုလက်အောက်တွင် ကျနော်တို့ မြန်မာပြည်သူများအဖို့ ကျိန်စာသင့်နေသော စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ ဖြစ်နေပါသလားဟု တွေးမိပါတော့သည်။

ကိုးကားစာအုပ်စာရင်း။

- Mang Maung Aye, : The increasing situation of global oil company price and the fuel problem" Paper presented to National Defense College, Yangon 24 January 2006
- World Energy Outlook
- A New Energy Frontier " The Bay of Bangal Region"
- Mc Graw Hill Compay – (Electricity in Burma)
- Myanmar Energy Sector Banking on Natural Gas By, Dr Tin Maung Maung Than
- Energy in the Bay of Bangal Region , Myanmar Perspective by Than Tun
- Total Denial
- Supply and Command (SGM)